

Hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsaus: Lokakuu 2024

Aluehallitus 26.11.2024

Toimialojen tilannekatsaus 10/2024

AIKUISSOSIAALITYÖ JA VAMMAISPALVELUT

- **Aikuissosiaalityön asumis-**palveluissa suunnitellaan tuetun asumisen / yhteisöllisen asumisen lisäämistä 35–40 paikalla. Tavoitteena perustaa uusi yksikkö vanhuspalveluilta saatuihin tiloihin.
- Jälkihuollon tuotantotapa-analyysin tulosten perusteella tehdään välitöntä asiakastyötä lisääviä toimenpiteitä.
- **Vammaisten asumisen** asiakas-tyytyväisyyskyselyssä 88,6 % asiakkaista ilmaisi olevan erittäin tyytyväisiä saamaansa tukeen, turvallisuudentunteeseen ja vuorovaikutukseen. Omaisista puolestaan 79,1 % kertoi olevan pääosin tyytyväisiä läheistensä saamaan hoitoon ja turvallisuuteen.
- Vuokratyövoiman käyttö toimialalla vähentynyt viimeisen kvartaalin aikana merkittävästi, erityisesti vammaispalveluissa, jossa lasku ollut noin 70 % edelliseen kvartaaliin verrattuna.

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT

- **Kouluterveydenhuollon** laajat ja määrääkaiset terveystarkastukset ovat toteutuneet 22,1 %:sti, tavoite lokakuussa 29 %. Terveystarkastusten tarkastukset ovat toteutuneet tarkastusohjelman mukaisesti.
- **Palvelutarpeen arvioinneista** on valmistunut lakisääteisessä määräajassa 85 % ajalla 5–10/2024. Kiireelliset ja päivystykselliset tilanteet on hoidettu viivytyksettä.
- Sijaishuollon palvelutuotannon profiiliin muutos edennyt suunnitellusti. Yksi perustason yksikkö muutettu erityistason yksiköksi ja lisäksi omaa erityistason palvelutuotantoa kasvatettu 6 asiakaspaikalla.
- VAKE:n Pulssi-kyselyssä toimialan vastausprosentti on noussut 58 %:sta 65 %:iin. Vahvuutena korostuivat mm. arvostava ja ammatillinen vuoropuhelu, luottamuksen kokemus, tyytyväisyys johtamiseen. 75 % työntekijöistä suosittelisi VAKEa työpaikkana.

TERVEYDENHUOLLON PALVELUT

- **Terveysasemille** kiireettömään hoitoon pääsi määräajassa 66 % potilaista ja **päihde- ja mielenterveyspalveluihin** 95 % potilaista.
- **Suun terveydenhuollossa** kiireettömään hoitoon 4 kk sisällä pääsi 94 % potilaista.
- **Sairaalapalveluiden** asiakasmäärät kasvoivat osastoilla 43 % ja avopalveluissa 19 % vuoteen 2023 verrattuna. Vuodepaikkojen käyttöaste pysyi kolmatta kuukautta vuoden korkeimmalla tasolla, 96 %.
- Henkilöstövuokrausta ja ostopalveluja vähennetty merkittävästi kaikilla palvelualueilla.
- **Toimialan lääkäriavokanssien täyttöaste** 30.9.2024 oli 99,8 %.

VANHUSTEN PALVELUT

- **Ympäri vuorokautisen palvelu-**asumisen jonossa oli 31 (ei yli 3 kk odottaneita) -> hoitoketjun sujuvoittamiseksi tehty toimenpiteitä.
- **Kotihoidon ja yhteisöllisen asumisen** välittömän asiakastyön tehostaminen jatkuu, kotihoito lokakuu 47 % (lokakuu 2023 44 %), yhteisöllinen asuminen lokakuu 59 % (lokakuu 2023 50 %).
- **Hoiva-asumisen yksikkömuutoksissa** palveluja keskitetään yksiköittäin toiminnan laadun ja tuottavuuden tehostamiseksi. Henkilöstön (n. 100 hlöä) yhteistoimintaneuvottelut pidetty. Asukkaita ja läheisiä tiedotettu ja yksilöarvioinnit aloitettu. Kokonaisuuden toimeenpanosuunnitelma tehty.
- **Toimialan vakanssien täyttöaste** 30.10.2024 oli 97%.

PELASTUSTOIMI

- **Tikkurilan valmiusasema otettiin käyttöön 1.10.2024**. Parantaa pelastustoiminnan ja ensihoidon saatavuutta erityisesti Tikkurilan alueella.
- **Pelastustoiminnan** ensimmäisen yksikön toimintavalmius lokakuussa 39 % (tavoite 50 %). Vuoden kumulatiiviseen toteumaan (34%) verrattuna luku on hieman suurempi, mutta kuitenkin normaalia vaihtelua.
- **Ensihoidon** hälytyksiä lokakuussa kuukausittaisen keskiarvon mukaisesti: 3150 yksikköhälytystä (syyskuussa 3090). Koko alkuvuoden tehtävämäärissä 10 % laskua vuoden 2023 samaan ajanjaksoon.
- **Onnettomuuksien ehkäisyn** osalta yleisiä palotarkastuksia on suoritettu 66 % koko vuoden suunnitelluista kohteista.
- **Henkilöstön sairauspoissaolot** lisääntyneet syys-lokakuussa ja ylityökustannukset ovat kasvaneet.

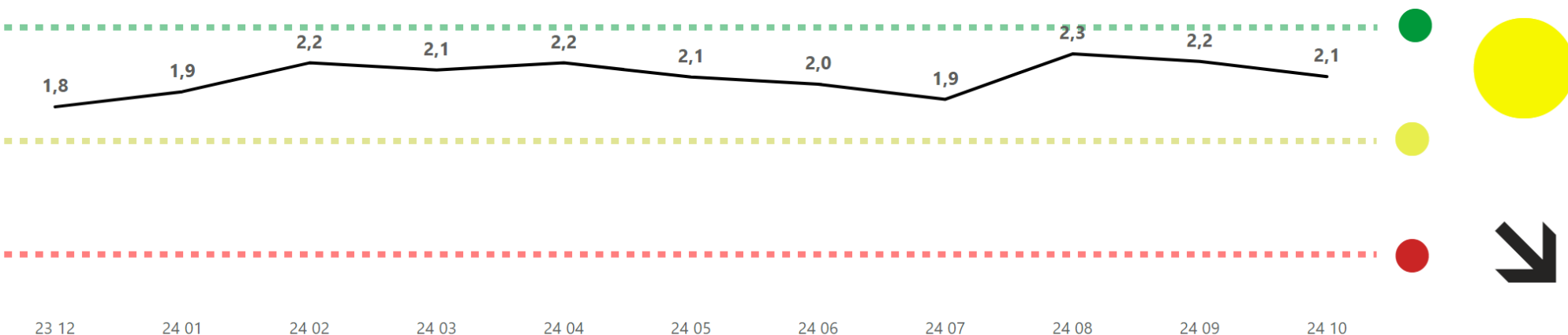
- 1) Palvelutuotanto
- 2) Erityistä
- 3) Henkilöstö

Hyvinvointialueen johton tilannekuva

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Saatavuus*

*Koostuu:

- Terveydenhuollon hoidon viiveen mittareista
- Terveydenhuollon toteutuneen saatavuuden mittareista
- Erikoissairaanhoidon saatavuuden mittareista
- Sosiaalihuollon jonotilanteiden mittareista

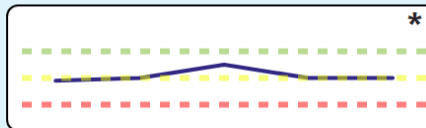
Ohjeita:

	Pelastuslaitos		Terveydenhuollon palvelut		Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelut		Konsernipalvelut
	Vanhusten palvelut		Lasten, nuorten ja perheiden palvelut		Erikoissairaanhoido		

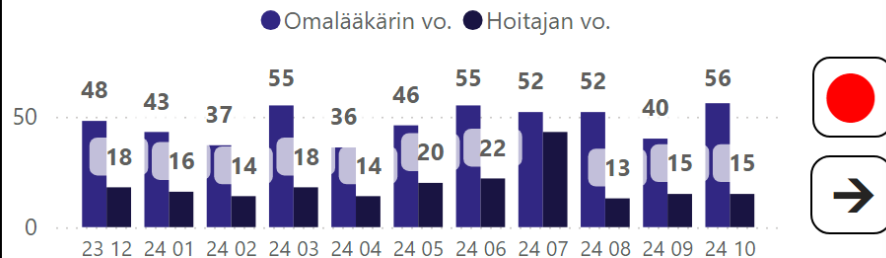

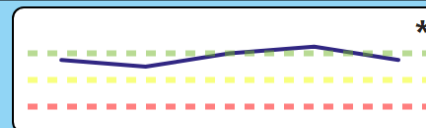
Hoitoonpääsyn viive

Perusterveydenhuollon vastaanottopalveluiden kolmas kiireetön vapaa aika (päivissä, T3)

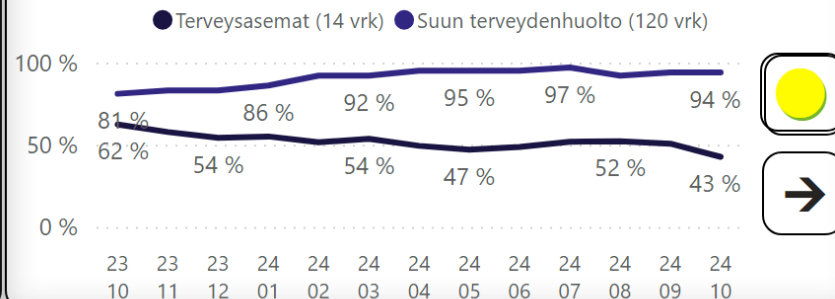

Toteutunut saatavuus

Hoitoonpäässeiden osuus (%)

Perusterveydenhuollon kiireettömät vastaanottokäynnit

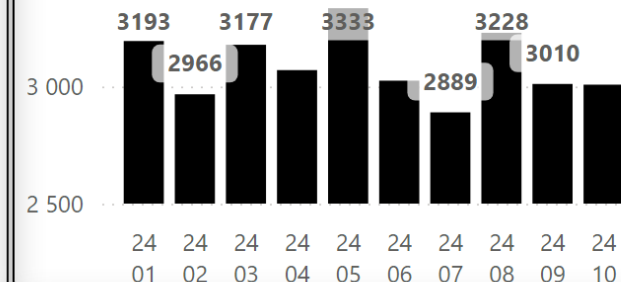

Erikois-sairaanhoito

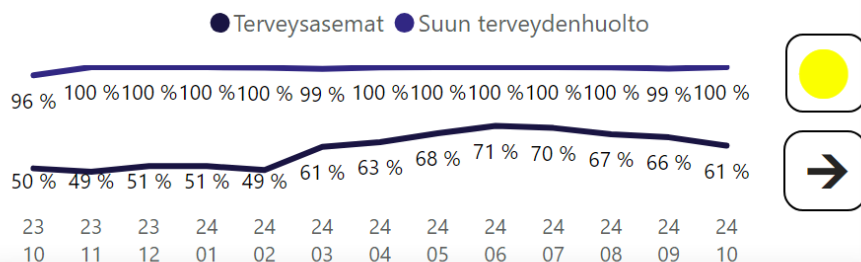

Terveyskeskuspäivystyskäyntien määrä*

*Mittaria kehitetään ja muutetaan vielä

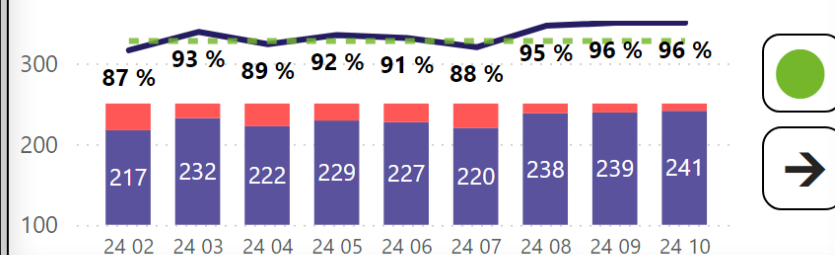

Perusterveydenhuollon saman päivän aikana vastatut puhelut (vastattujen osuus kaikista saapuneista uniikeista puheluista)

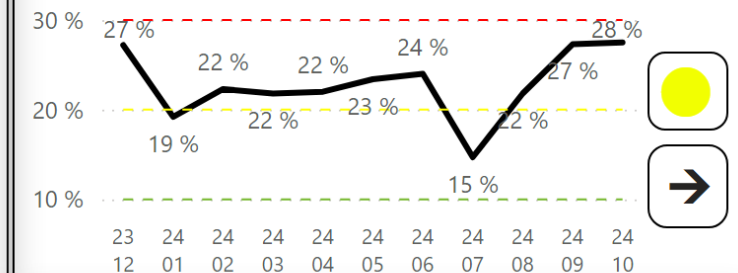

Perusterveydenhuollon vuodepaikkojen käyttö

Käytössä olevat Vapaana Täyttöaste Optimi

Erikoissairaanhoidon kiireettömien läheteiden käsittelyä yli 3 vrk odottaneiden % osuus

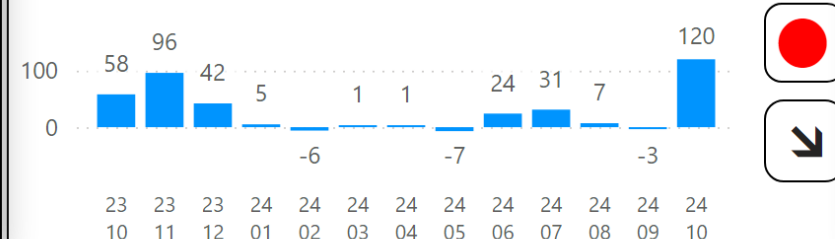
Lakisääteisiin terveystarkastuksiin osallistuneiden osuus lukuvuoden aikana (kuun lopussa)

Tilanne: Lukuvuosi 23-24 loppunut, raportoidaan 24-25 loppuvuodesta tietoaltaan kautta

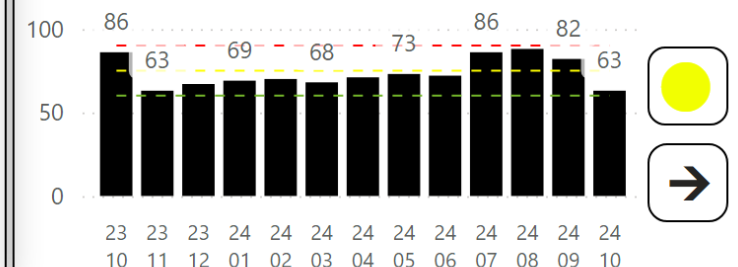

Siirtohoitoviivepäivien määrä erikoissairaanhoidosta hyvinvointialueen yksiköihin (Aiva, Terhu)

Huom. Lokakuussa on takautuvia korjauksia

Erikoissairaanhoidon alkamisen odotusajan mediaani (päivissä)

Käsittelyajat

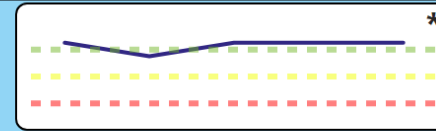
Lastensuojelu

Tilanne: Validoinnissa altaan kautta
Arvio: Marraskuun aikana

1. Ensiarvion aloitus (lastensuojeluilmoituksen käsittely)
2. PTA:n aloitus
3. PTA:n valmistuminen
4. PTA volyymit

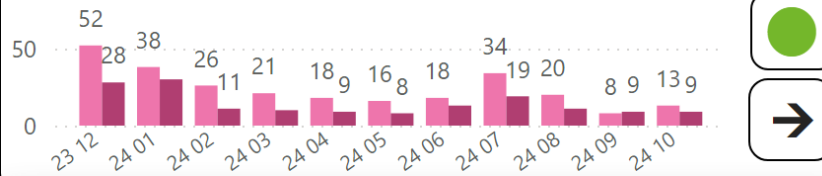

Jonotilanteet

Kasvatus- ja perheneuvonnan (0-12 v.) ja nuorten psykososiaalisen tuen tiimin (13-21 v.) odotusaika palveluihin pääsyyn (keskiarvo vrk)

● Kasvatus - ja perheneuvonta ● Nuorten psykososiaalisen tuen tiimi

Palveluun pääsy

Lastensuojelu

-Päätöksen valmistuminen vireilletulosta

Tilanne: Validoinnissa
Arvio: Marraskuun aikana

-Päätöksen toimeenpanon vireilletulosta
Odottaa Apotin kehitystä

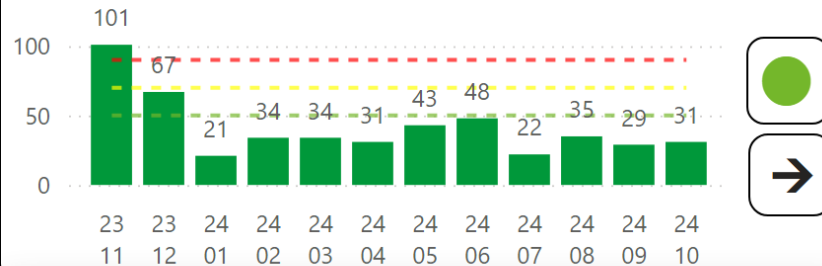
Vanhuspalvelut

Tilanne: Validoinnissa
Arvio: Marraskuun aikana

1. PTA:n aloitus
2. PTA:n valmistuminen
3. PTA volyymit

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen hoivan paikkaa odottavat (kuukauden lopussa)

Vanhuspalvelut

-Päätöksen valmistuminen vireilletulosta

Tilanne: Validoinnissa
Arvio: Marraskuun aikana

-Päätöksen toimeenpanon vireilletulosta
Odottaa Apotin kehitystä

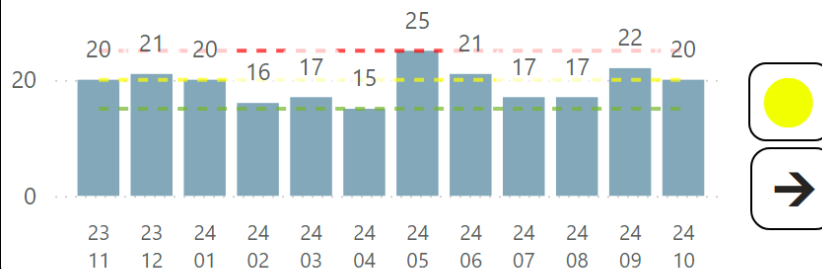
Aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut

Tilanne: Validoinnissa
Arvio: Marraskuun aikana

1. PTA:n aloitus
2. PTA:n valmistuminen
3. PTA volyymit

Vammaispalveluiden pitkäaikaiseen asumiseen odottavat (kuun lopussa)

Aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut

-Päätöksen valmistuminen vireilletulosta

Tilanne: Validoinnissa
Arvio: Marraskuun aikana

-Päätöksen toimeenpanon vireilletulosta
Odottaa Apotin kehitystä

Terveydenhuollon palvelutuotanto

Tuottavuus

Käynnit/lääkäri HTK ja Käynnit/hoitaja HTK

Tilanne: Odottaa Apotin kehitystä
Arvio: Q1 2025

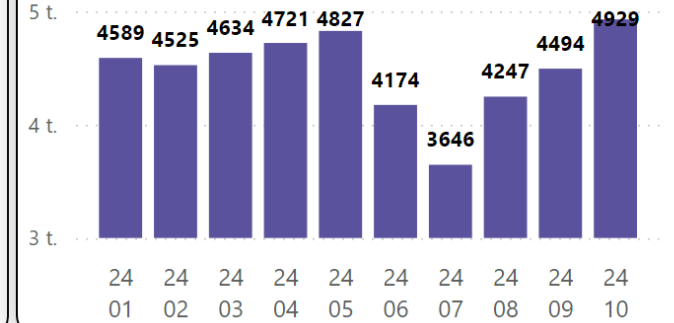
Kuvailu

Suurimmat käyntisydiagnoosit ICD 10

Tilanne: Odottaa Apotin kehitystä
Arvio Q4 2024

Vaikuttavuus

Elektiiviset läheteet erikoissairaanhoidon

Käynnit/lääkäri HTK ja Käynnit/hoitaja

Odottaa Apotin kehitystä
Arvio: Q1 2025

Suurimmat ja käyntisytyt ICPC2

Tilanne: Odottaa Apotin kehitystä
Arvio: Q4 2024

Hoidon jatkuvuuden mittari

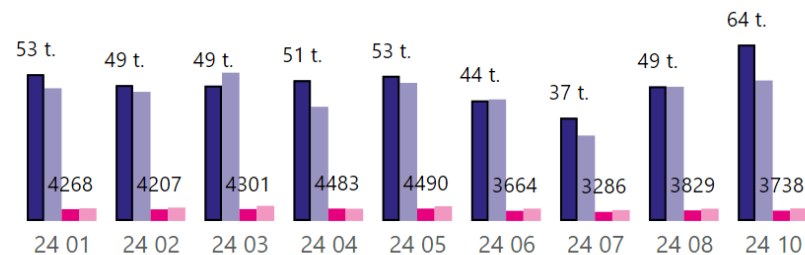
Tilanne: Odottaa Apotin kehitystä
Arvio: Q4 2024

Sairaalan hoitajaksojen keskimääräinen/mediaani pituus osastoittain

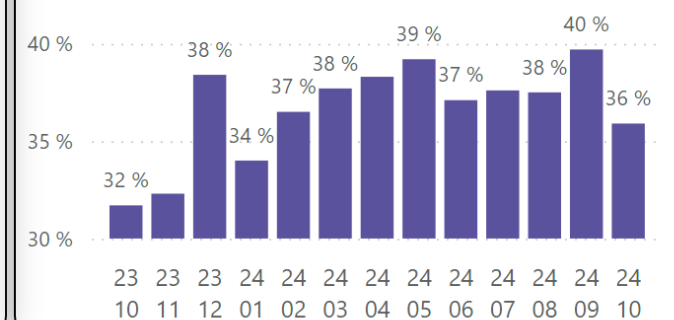
Tilanne: Validoinnissa
Arvio: Marraskuun aikana

Terveysasemapalveluiden kontaktimäärät

● Vastaanottokäynnit ● Va. Edv. ● Etävastaanotot ● Ev. Edv.

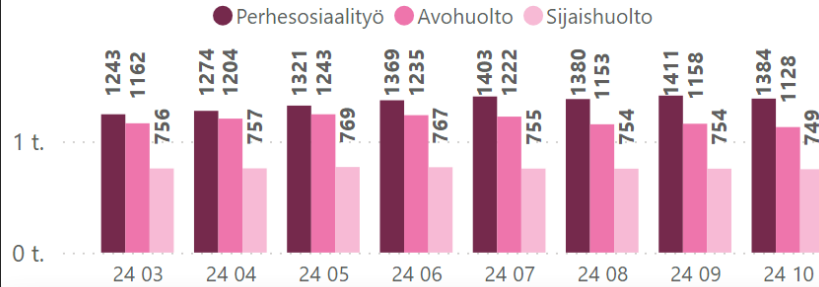
Ensikontaktissa hoidettujen potilaiden osuus

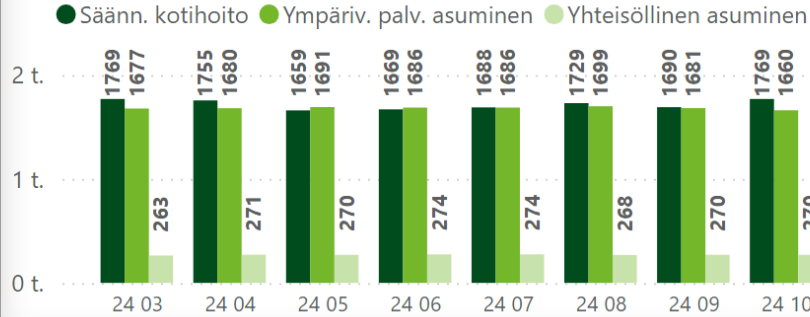
Sosiaalihuollon palvelutuotanto

Volyymeja

Lastensuojelun sosiaalityön yksiköiden ja perhesosiaalityön asiakasmäärät

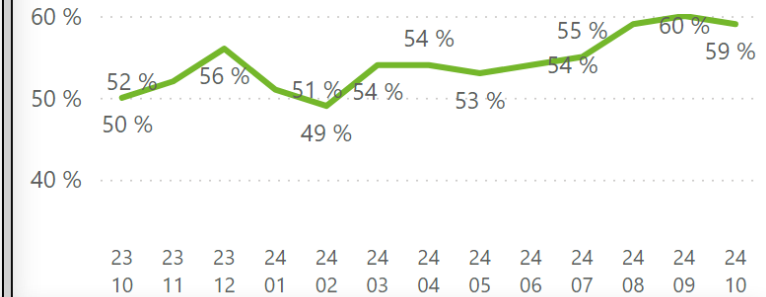

Vanhuspalveluiden asiakasmäärät

Tuottavuus

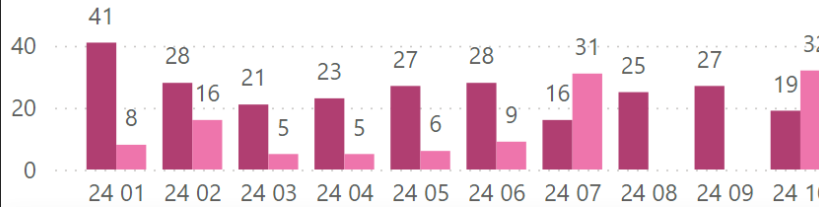
Välittömän asiakastyön osuus kokonaistyöajasta (yhteisöllinen asuminen)

Lastensuojelun sijoitusten määrät

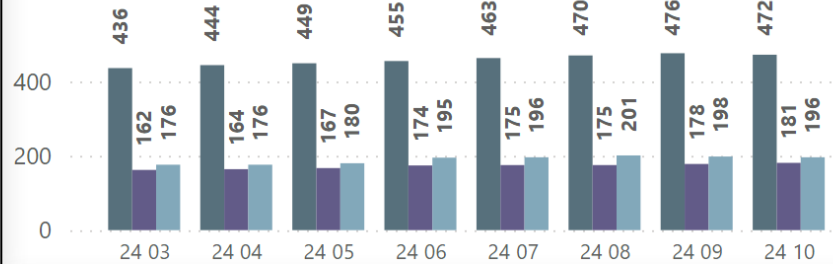
HUOM! Alle 5 henkilön tilastoja ei tietosuojasystä näytetä

Uudet kiireelliset sijoitukset (dark pink), Uudet huostaanotot (medium pink)

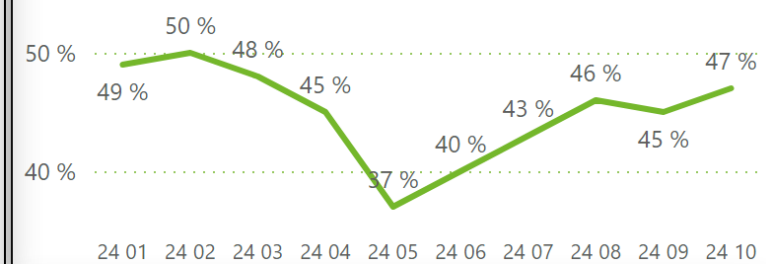

Aikuissosiaalityö- ja vammaispalveluiden asiakasmäärät

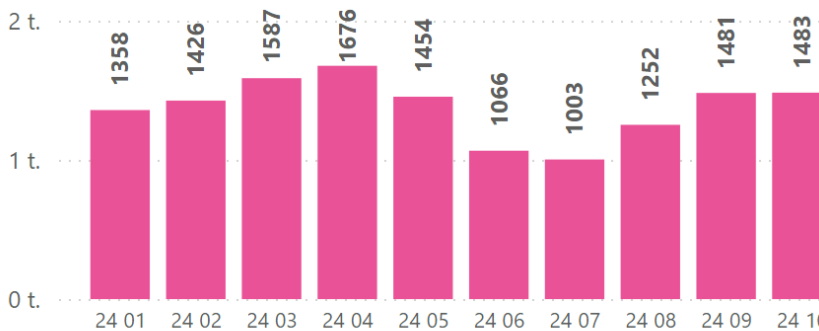
Vamm. palv. asuminen (dark blue), Vamm. tuettu asuminen (medium blue), Työik. ympäriv. palv. asuminen (light blue)

Välittömän asiakastyön osuus kokonaistyöajasta (kotihoito)

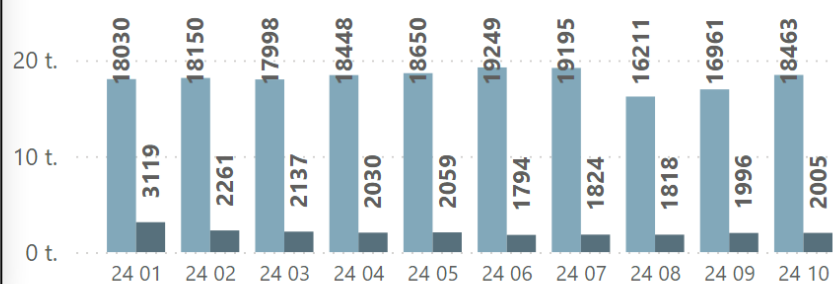

Lastensuojeluilmoitusten määrä

Toimeentulotuki

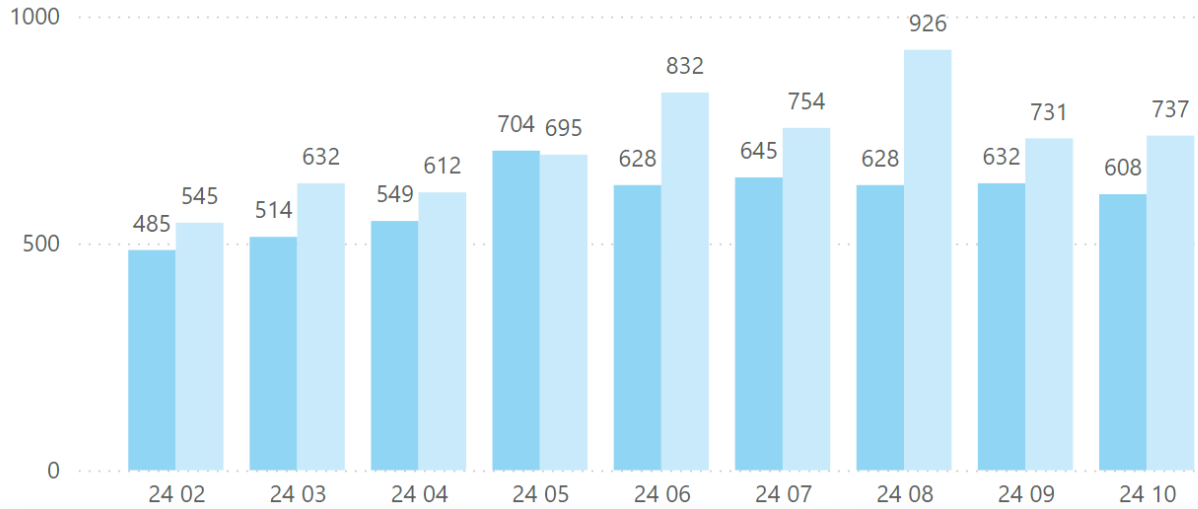
Perusttt. saajat (Kela) (light blue), Täydent. tt. hakemukset (dark blue)

TBD

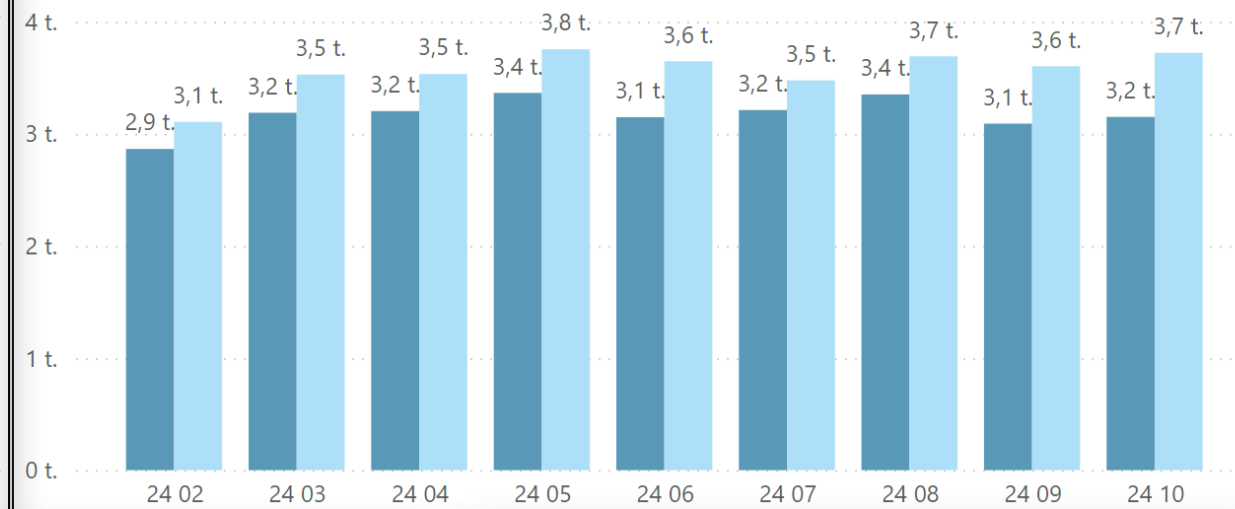
Pelastustoimen tehtävämäärät

● Tehtävämäärät ● Tehtävämäärä edv.

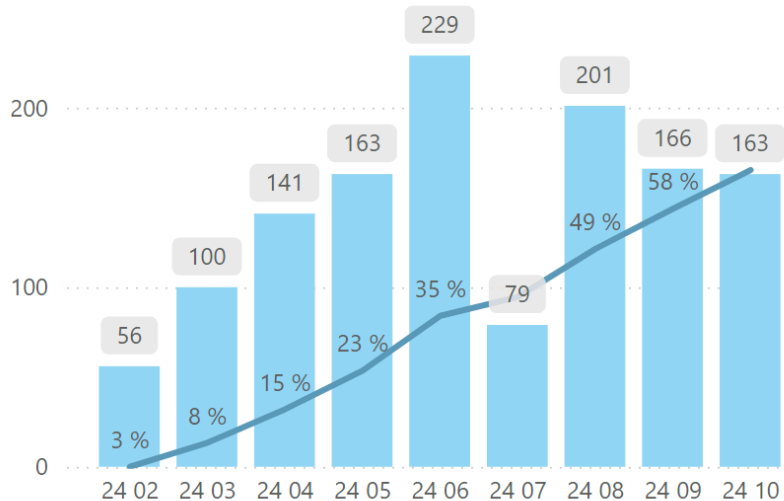
Ensihoidon tehtävämäärät

● Tehtävämäärä ● Tehtävämäärä edv.

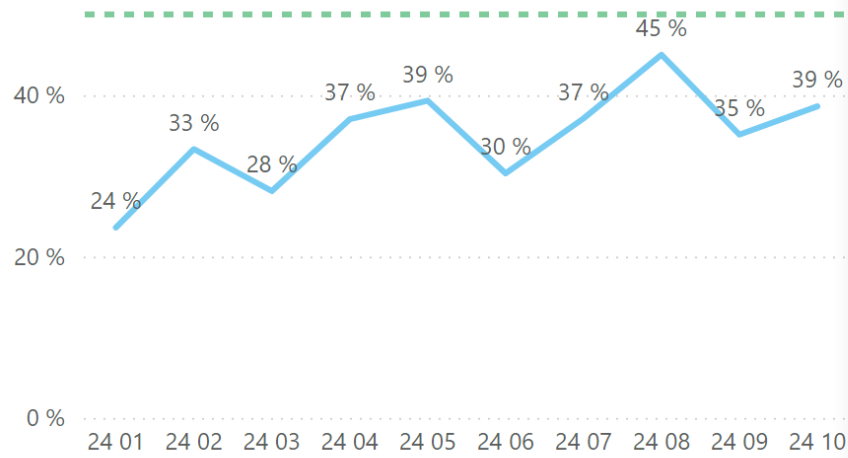

Palotarkastukset

● Määrä ● Kum. vuoden tavoite

Pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan tavoitteen täytyminen I riskiluokan ruuduissa kiireellisissä tehtävissä

TULOSSA Q1/2025

Vakanssien täyttöasteet (sosiaalihuollon palvelut)

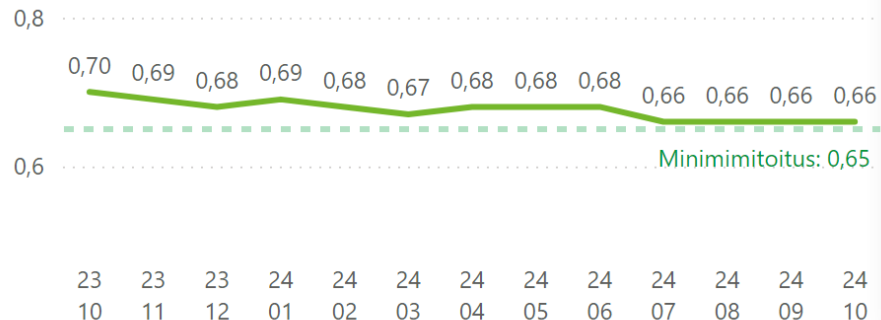
**Vakanssirekisteri käyttöön otettu,
korjaustoimenpiteet vielä käynnissä.**

Vakanssien täyttöasteet (terveydenhuollon palvelut)

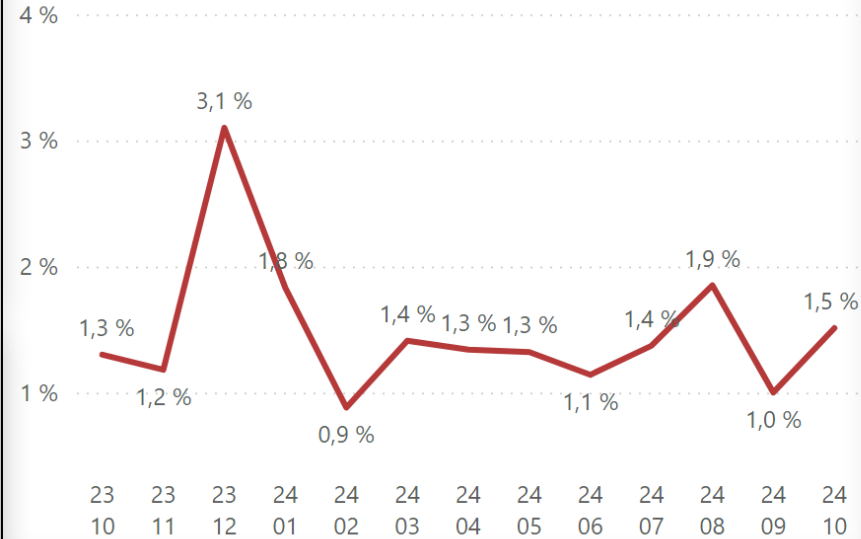
**Vakanssirekisteri käyttöön otettu,
korjaustoimenpiteet vielä käynnissä.**

Henkilöstömitoitus ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja laitoshoidossa

(Asiakasmäärällä painotettu keskiarvo hoiva-asumisen yksiköissä)

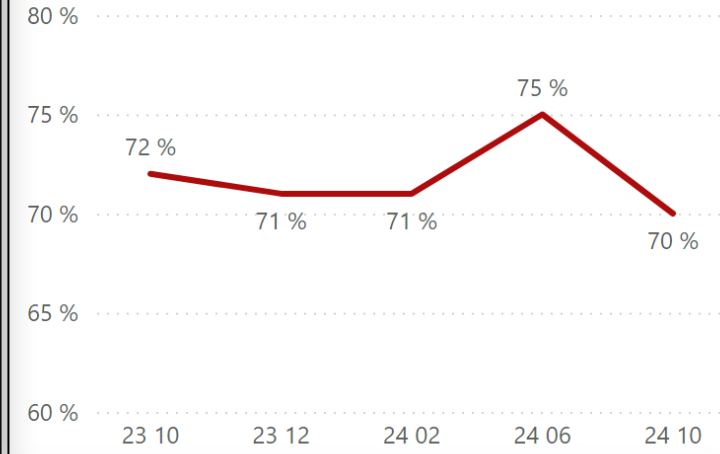

Koko henkilöstön lähtövaihtuvuus

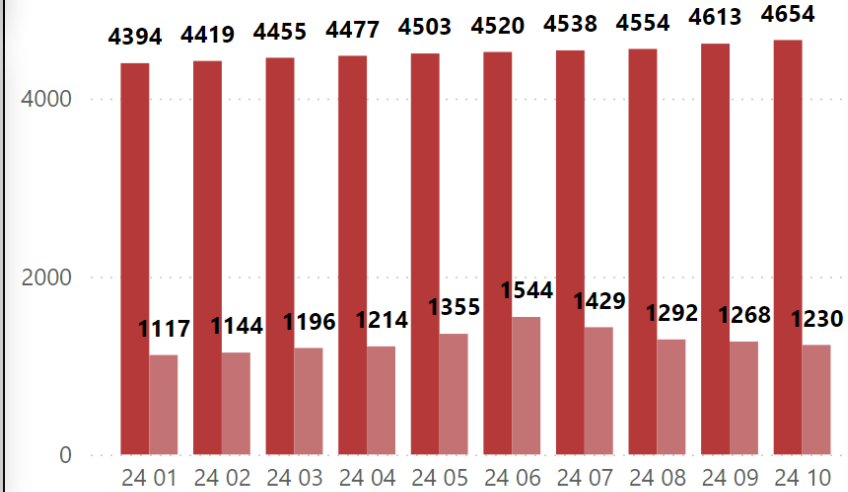
Vake-pulssin positiivisten suositelijoiden osuus vastanneista

"suositteisin omaa työpaikkaani tuttavalleni"

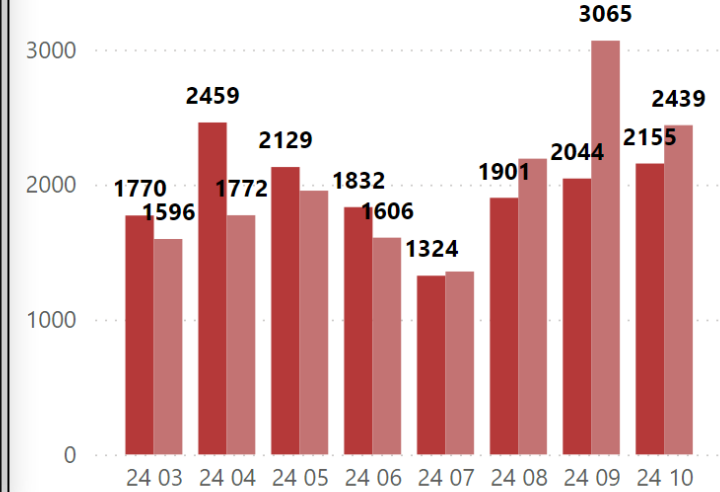
Henkilöstön määrä

● Vakituiset ● Määräaikaiset

ICT tikettien määrät

● Avatut häiriöt ● Avatut palvelupyynnöt

Mittareiden laskenta

- Raportilta löytyvien liikennevalojen perusteena ovat kullekin mittarille määritellyt tilannesäännöt
- Tilannesäännöt määrittelevät mittarille parametrin viimeisimmän kuukauden arvon mukaan
- Parametri vaihtelee 1-3 välillä, riippuen kyseisen kuukauden mittarin arvosta
- Visuaaleissa, joissa löytyy kaksi mittaria (esim. hoitopäässeiden osuus (%)) on laskettu keskiarvo näistä kahdesta parametrusta, joka määrittelee liikennevalon värin.
- Tilanteessa jossa parametri ei ole kokonaisluku, parametri pyöristetään lähimpään kokonaislukuun, joka määrittelee liikennevalon värin

Parametrit

3 =

2 =

1 =

- Raportilta löytyvät nuolet näyttävät parametrin muutokset viimeisimmän ja sitä edellisen kuukauden välillä
- Huomioitavaa on, että tämä nuoli näyttää vain parametrin muutoksen
- On siis mahdollista että parametrin muutos kuukausien välillä on kasvava tai laskeva, mutta se ei vielä tarkoita liikennevalon värin muutosta
- Kun parametrin arvo on täysin sama verrattuna edelliseen kuukauteen, nuoli osoittaa oikealle

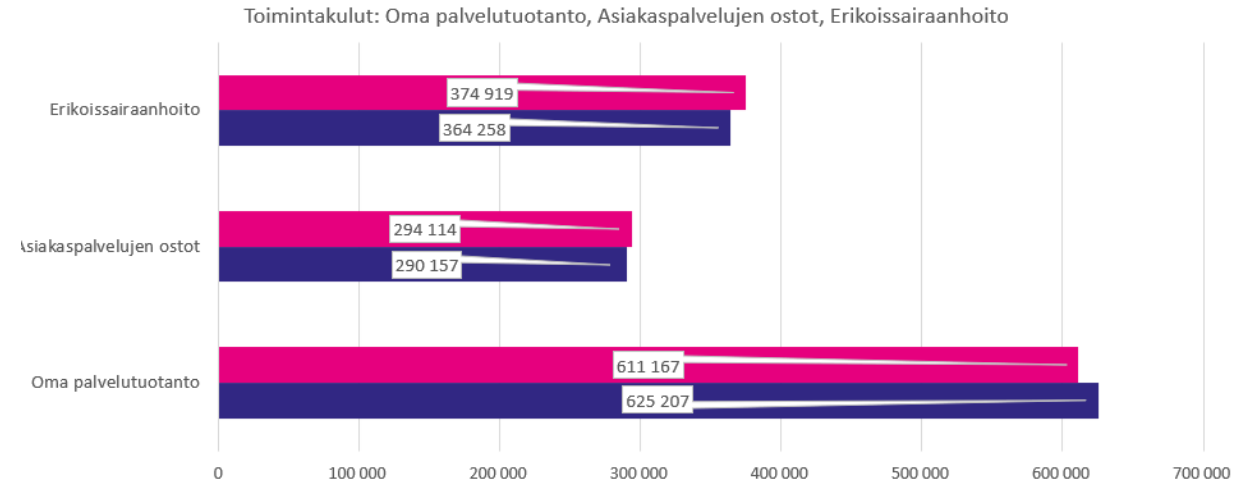
Talouden kuukausikatsaus 1-10/2024

Talouden toteuma ja ennuste 2024: Hyvinvointialue

VANTAAN JA KERAVAN HYVINVOINTIALUE (1000 €)	Muutettu talousarvio 2024	Ennuste 2024	Ero (€) TA vs. ENN	Ero (%) TA vs. ENN	Tot 1-10/2023	Tot 1-10/2024
TOIMINTATUOTOT	120 755	114 703	-6 052	5,0 %	75 479	91 042
TOIMINTAKULUT	-1 279 622	-1 280 200	-578	0,0 %	-934 296	-989 082
Oma palvelutuotanto	-625 207	-611 167	14 040	-2,2 %	-447 559	-478 049
Asiakaspalvelujen ostot	-290 157	-294 114	-3 957	1,4 %	-205 647	-223 063
Erikoissairaanhoito	-364 258	-374 919	-10 661	2,9 %	-281 090	-287 970
TOIMINTAKATE	-1 158 867	-1 165 497	-6 630	0,6 %	-858 817	-898 039

Talouden toteuma ja ennuste 2024: Hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidoa

VANTAAN JA KERAVAN HYVINVOINTIALUE ILMAN ERIKOISSAIRAANHOITOA (1000 €)	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Ennuste 2024	Ero (€) TA vs. ENN	Ero (%) TA vs. ENN	Tot 1-10/2023	Tot 1-10/2024	Ero (€) 23 vs. 24	Ero (%) 23 vs. 24
TOIMINTATUOTOT	111 692	119 455	113 403	-6 052	-5,1 %	75 479	91 364	15 885	21,0 %
TOIMINTAKULUT	-847 128	-915 364	-905 282	10 083	-1,1 %	-653 046	-701 781	-48 735	7,5 %
HENKILÖSTÖKULUT	-291 419	-354 724	-336 709	18 016	-5,1 %	-233 007	-268 359	-35 353	15,2 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-297 475	-290 157	-294 114	-3 957	1,4 %	-205 647	-223 063	-17 416	8,5 %
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-167 825	-158 911	-163 808	-4 897	3,1 %	-125 018	-122 310	2 708	-2,2 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-28 350	-29 322	-30 871	-1 549	5,3 %	-22 527	-23 247	-720	3,2 %
AVUSTUKSET	-23 112	-24 031	-20 674	3 357	-14,0 %	-19 909	-16 928	2 980	-15,0 %
VUOKRAKULUT	-54 644	-56 365	-57 460	-1 095	1,9 %	-45 153	-47 622	-2 468	5,5 %
MUUT KULUT	-2 903	-1 855	-1 646	208	-11,2 %	-1 785	-251	1 534	-85,9 %
TOIMINTAKATE	-735 436	-795 909	-791 878	4 031	-0,5 %	-577 567	-610 417	-32 850	5,7 %

Toimintatuottojen ennustetaan alittavan talousarvion 6,1 M€:lla (5,1 %),

johtuen mm. valtion aikuissosiaalityön palveluille aiemmin maksamista kotoutumiskorvauksista (vaikutus 3,6 M€) sekä terveydenhuollon palveluista 3,6 M€, koska asiakasmaksukatto tulee vähentämään toimialan maksutuottoja loppuvuoden osalta.

Toimintamenojen ennakoidaan alittavan talousarvion 10,1 M€ (-1,1 %).

- **Henkilöstökulut:** alitus 18,0 M€ johtuen avoimista vakansseista. Henkilöstövajausta on paikattu työvoiman vuokrauksella, jonka ennustetaan olevan 19,1 M€. Henkilöstökulujen ja työvoiman vuokrauksen vaikutus alijäämään ennakoidaan olevan 1,1 M€ vuodelle 2024.
- **Asiakaspalvelujen ostot:** ylitys 4,0 M€:lla, johtuen pääosin vammaispalvelujen ylitysennusteesta (5,4 M€).
- **Muiden palvelujen ostot:** ylitys 4,9 M€:lla josta henkilöstövuokrauksen ylityspaine on 19,1 M€: Terhu ylitys 10,2 M€, LaNuPe 3,0M€, Vanpa 3,8, Aiva 2,1M€. Henkilöstövuokrauksen osuus raportointikaudella on 17,2 M€. Konsernipalvelujen ennustetaan alittavan talousarvion 7,2 M€.
- **Aineet, tarvikkeet ja tavarat:** 1,5 M€:n ylityspaine, mikä johtuu pääosin terveydenhuollon materiaaliostoista.
- **Avustukset:** alitus 3,4M€:lla, johtuen Vanpa:n (1,1 M€) omaishoitajien tavoiteltua pienemmästä määrästä ja Aiva:n (2,3M€) toimeentulotuen toimintamallien yhtenäistämisestä.
- **Vuokratulut:** ylitys 1,1 M€:lla.

Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 4,0 M€ parempana kuin talousarvio. Uudistusohjelman ja säästöohjelman vaikutukset näkyvät jo vuoden 2024 ennusteessa. **Toimialat eivät ole talousarvioylitystensä osalta täysin vertailukelpoisia**, sillä vuoden 2024 talousarvion laadinnassa (syksyllä 2023) riittämätön tietopohja on johtanut joihinkin virheisiin toimialakohtaisissa talousarvioissa.

Talouden toteuma ja ennuste 2024: Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoido (1 000 €)	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Ennuste 2024	Ero (€) TA vs. ENN	Ero (%) TA vs. ENN	Tot 1-10/2023	Tot 1-10/2024	Ero (€) 23 vs. 24	Ero (%) 23 vs. 24
TOIMINTATUOTOT	800	1 300	1 300	0	0,0 %	0	-321	-321	
TOIMINTAKULUT	-364 960	-364 258	-374 919	-10 661	2,9 %	-281 249	-287 301	-6 051	2,2 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-346 196	-364 258	-374 919	-10 661	2,9 %	-281 090	-287 970	-6 880	2,4 %
Alijäämän kirjaus	-18 600			0					
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-161	0	0	0		-159	673	832	-523,1 %
VUOKRAKULUT	-3	0	0	0		0	-4	-4	
TOIMINTAKATE	-364 160	-362 958	-373 619	-10 661	2,9 %	-281 249	-287 622	-6 373	2,3 %

- **Erikoissairaanhoidon toimintamenojen** ennustetaan ylittävän talousarvion 10,7 M€:lla. HUS yhtymän vuonna 2024 tekemän alijäämän ennuste on 65,4 M€, josta Vaken osuus olisi 16,4% (10,7M€).
- Erikoissairaanhoidon talousarvion menot (374,5 M€) sisältää HUS-palvelusopimuksen, ensihoidon, myrkytystietokeskuksen, hammaslääkäreiden erikoistumisopetuksen, lääkärihelikopteritoiminnon sekä terveyskeskuspäivystyksen. Hyvinvointialue esitti aluehallitukselle 14.5.2024 ja edelleen aluevaltuustolle 10.6.2024 päätettäväksi, että terveyskeskuspäivystyksen määräraha (10,2 milj. euroa) siirretään terveydenhuollon palvelujen toimialan määrärahaan, johon menot palveluluokituksen perusteella tulee kirjata. Erikoissairaanhoidon TA2024 menot talousarviomuutoksen jälkeen ovat 364,3 M€. **Terveyskeskuspäivystyksen määräraha (10,2 M€) on siirretty terveydenhuollon palveluihin AH 14.5.**
- HUS-yhtymä laskuttaa talousarvion mukaisesti. HUS-yhtymän talousarviossa raami on VAKEn osalta 355,5 M€. VAKEssa on varauduttu suurempaan erikoissairaanhoidon palvelutarpeeseen ja laskutukseen, ja VAKEn talousarviossa tähän on varattu talousarviomuutoksen jälkeen 364,3 M€.
- Raamin sisällä toteutetaan vuoden lopussa tasausmenettely, jossa hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki tasaavat laskutusta palveluiden *suhteellisen* käytön mukaisesti. HUS laskutuksen ennuste perustuu siis arvioon alueiden välisestä suhteellisesta palvelunkäytöstä ja siten pitää sisällään epävarmuuksia. Vuoden toisen neljänneksen perusteella VAKEn suhteellinen palvelunkäyttö näyttää olevan noin 2,0 % korkeampaa, mikä vastaisi VAKEn vuoden 2024 erikoissairaanhoidon talousarviota.

Kiitos!

